

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: UP P 04-043/24-33/3
Podgorica, 20.06.2024. godine

Na osnovu člana 40, 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije pod br. UP P 04-043/24-33 od 23.05.2024. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru televizijskog programa „TV Prva“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 22. maja 2024. godine, u periodu od 20:50:29 do 22:11:50 sati (1 sat 21 minut 21 sekunda), tokom emitovanja emisije „Radna akcija s Tamarom“:
  - a. emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije,
  - b. propustio da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i vizuelno odvojenom od ostalih programskih sadržaja,
  - c. prekoračio maksimalnu dozvoljenu kvotu oglašavanja po satu emitovanog programa,
  - d. direktno podsticao na kupovinu ili iznajmljivanje roba i usluga sponzora posebnim promotivnim upućivanjem na usluge sponzora,
  - e. propustio da sponzorisani sadržaj jasno označi na na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a. emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, što je zabranjeno članom 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 stav 1 i 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11),
  - b. emitovanja komercijalne audiovizuelne komunikacije, odnosno telepromocije, kao vida oglašavanja, koja nije prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja (član 89 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika),
  - c. kršenja obaveze da u jednom satu emitovanja programa komercijalnog emitera ne smije biti emitovano više od 15% (devet minuta) oglasa, propisane članom 93 stav 1 Zakona i članom 41 stav 1 Pravilnika),
  - d. kršenja obaveze da sponzorisani programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge (član 95 st. 1 tač. 2 Zakona i čl. 61 Pravilnika),
  - e. kršenja obaveze da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa (član 95 st. 1 tač. 4 Zakona i čl. 58 st. 1 Pravilnika).
3. Nalaže se privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasí emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TV Prva“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „TV Prva“, u periodu između 15 i 22 sati objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru televizijskog programa 'Prva TV' upozorenje zbog emitovanja, u okviru emisije 'Radna akcija sa Tamarom', dana 22. maja 2024. godine, prikrivenog oglašavanja i telepromocije koja nije bila prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalog dijela programskog sadržaja, kao i posebnog promotivnog upućivanja na robe i usluge sponzora. Emiteru je izrečen upozorenje i zbog prekoračenja maksimalne dozvoljene kvote oglašavanja po satu emitovanog programa“.
5. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 2 ovog Rješenja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 23. maja 2024. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je anonimni prigovor na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: emiter), kao komercijalnog emitera televizijskog programa „TV Prva“ (akt zaveden kod Agencije pod br. UP P 04-043/24-33 od 23.05.2024. godine).

Podnosilac prigovora ističe: *„Emiter je tokom emisije 'Radna akcija sa Tamarom' emitovao prikriveno oglašavanje gdje nije obilježio telepromotivni sadržaj dok je promovisao proizvode i usluge različitih klijenata kršeći zakon.“*

Polazeći od navedenog, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Po tom osnovu, Sektor za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga je sačinio Nalaz broj UP P 04-043/24-33/1 od 29.05.2024. godine.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona i Pravilnika, Agencija je emiteru dostavila Zahtjev za izjašnjenje i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt br. UP P 04-043/24-33/2 od 30.05.2024. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b Pravilnika)
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona i član 13 stav 2 Pravilnika).

- telepromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 stav 1 tačka m) Pravilnika).
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva bilo koje učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja audiovizuelnih medijskih usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radio i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ili tuđe ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 4 stav 1 tačka n) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: televizijskog i radijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- članom 89 stav 1 Zakona i članom 37 stav 1 Pravilnika predviđa se da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.
- članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika propisano je da u programima komercijalnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 15% (devet minuta) po satu emitovanog programa, odnosno u jednom satu emitovanja programa komercijalnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 20% (12 minuta) oglasa i telešopinga.
- članom 95 st. 1 tač. 2 Zakona i članom 61 Pravilnika propisuje se da sponzorisanе AVM usluge i programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.
- članom 95 st. 1 tač. 4 Zakona i članom 58 st. 1 Pravilnika predviđa se da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa.
- članom 53 stav 2 Pravilnika predviđeno je da se na telepromociju, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe Pravilnika koje se odnose na raspored i trajanje oglašavanja i telešopinga.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je 22. maja 2024. godine, u periodu od 20:50:29 do 22:11:50 sati (1 sat 21 minut 21 sekunda) emitovao programski sadržaj „Radna akcija sa Tamarom“ čiji je opis dat u tački 2.
2. Navedeni programski je emisija humanitarnog karaktera čiji je osnovni cilj pomoć socijalno ugroženim porodicama.

Na samom početku emisije prikazana je porodica Adžić iz sela Strmovo, u opštini Bajina Bašta, uz predstavljanje njihove životne priče i ambijenta u kojem stanuju. Navedeni dio programskog sadržaja pokriven je uglavnom snimcima članova porodice koji govore o svom životu, kadrovima iz sela, kao i kadrovima unutrašnjosti i spoljašnjosti kuće u kojoj stanuju.

Koncept emisije je takav da se ovoj porodici obezbijede pristojni uslovi za stanovanje (renoviranje postojeće kuće). Kroz snimke pet dana radne akcije, prikazuje se proces adaptacije kuće u kojoj živi tročlana porodica – djed, baba i unuka (maloljetna T.A.). Voditeljka i majstori angažovani na ovoj akciji, nose radna odijela na kojima se povremeno može vidjeti logo kompanije „Maxima“. Takođe, tokom prva dva dana akcije, povremeno se može vidjeti i voditeljkinu maloljetna ćerka, koja nosi radno odijelo sa logom navedene kompanije.

U nastavku programa prikazuje se segment emisije označen kao „DAN 1“. U terminu od 20:59:43 do 21:00:08 sati (25 sekundi) emitovan je tekst opisan u nastavku.

Novinarski tekst (OFF): „Kompanija 'Maxima' proizvodi stiropor od 2016. godine u pogonu čiji je kapacitet pola miliona kubnih metara. Na ovaj način zaokružena je ponuda materijala za izradu termoizolacionih fasadnih sistema, kojih je 'Maxima', samo u toku 2023. godine, isporučila u količini dovoljnoj za ugradnju preko pet ipo miliona kvadrata sertifikovanih fasadnih sistema, što je dovoljno za oko 23 hiljade porodičnih kuća.“

Tokom opisanog dijela programa emitovani su kadrovi spoljašnjosti i unutrašnjosti proizvodnog pogona navedene kompanije.

U nastavku emisije voditeljka se nalazi ispred porodične kuće, dok se iza nje odvijaju radovi i razgovara sa jednim od mještana, koji je angažovao svoje majstore – fasadere da pomognu u akciji. Sagovornik je naveden kao „Ljubiša Jakić Građevinska firma Dejan Jakić, Bajina Bašta“.

U terminu od 21:03:38 do 21:03:54 sati (16 sekundi) prikazan je programski sadržaj čiji je tekst dat u nastavku.

Novinarski tekst (OFF): „Kamion 'Maxime' je uspešno prošao najveći deo neprohodnog puta, ali na prilazu do same kuće pomogla je aku-testera naših prijatelja iz 'Stihla' da oslobodimo kamionu put, uz naravno Radojkovo odobrenje pošto je njegov orah.“

Kao pokrivalice za navedeni dio programskog sadržaja emitovani su blurovani kadrovi kamiona koji se približava kući, bez jasno vidljivih logotipa kompanije, dok je na odijelima voditeljke i radnika vidljiv logotip 'Maxima'. Na motornoj testeri koju potom koriste za sječu drveta vidi se oznaka „Stihl“.

Nakon opisanog segmenta prikazan je kamion kompanije „Maxima“ koji prilazi radnicima, da bi potom radnici pretovarali građevinski materijal iz tog kamiona, noseći uniforme i pakete sa materijalom sa jasnim obilježjima iste kompanije.

Potom je bilo riječi o radovima koji će se narednih dana sprovoditi u unutrašnjosti i na krovu kuće porodice Aždić.

U terminu od 21:07:14 do 21:07:30 sati (16 sekundi) prikazan je segment čiji je tekst dat u nastavku.

Novinarski tekst (OFF): „I 'Sunce' Marinković, sa svojom stolarijom, postaju pravi majstori za brdske terene. Stižu na vreme, sa velikim brojem vrata i prozora, i odmah prijavljuju na posao – na montažu. Kuća velika i ima dosta otvora, koji treba da se zamene.“

Tokom opisanog dijela programa, a i nakon njega, emitovani su kadrovi radnika istoimene kompanije koji prenose vrata i prozore sa kamiona u kuću i montiraju ih, dok se na njihovim uniformama vidi logo i naziv kompanije „Sunce“.

U nastavku programa prikazuje se segment emisije označen kao „DAN 2“, koji počinje razgovorom sa majstorom o radovima koji ih očekuju tog dana. Nakon toga, voditeljka razgovara sa jednim od komšija koji je limar i priključio se akciji sa svojim majstorima, a koji je potpisan kao „Vlada Bajić Limar – Limprom, Bajina Bašta“.

U terminu od 21:20:09 do 22:20:26 sati (17 sekundi) prikazuju se kadrovi dolaska i odlaska kamiona kompanije „Minotti“ do porodične kuće, kao i radnici sa odijelima na kojima se vidi oznaka „Maxima“, koji iznose građevinski materijal iz kamiona, a potom u krupnom kadru kutije materijala sa oznakom „Minotti“. Opisane kadrove prati tekst čiji je sadržaj dat u nastavku.

Novinarski tekst (OFF): „Stižu nam i prijatelji iz 'Minottija' u dogovoreno vreme. Nova keramika za kupatilo i kuhinju kraseće novi dom Adžića, kao i nove sanitarije i vodovodne cevi. Pored vodovoda pravićemo i novu kanalizaciju, u čemu će nam pomoći lokalna samouprava.“

Nakon razgovora sa radnicima koji rade na renoviranju krova, u terminu od 21:20:47 do 21:21:35 sati (48 sekundi), slijedi dio opisan u nastavku.

Voditeljka: „Naši dragi prijatelji iz 'Erste Banke' nisu mogli da prisustvuju useljenju, iz opravdanih razloga, pa nas je koleginica iz najbliže ekspoziture posetila na samom gradilištu. Taman malo i da obiđe radove.“

Aleksandra Ristović, „Erste Banka“: „Draga Tamara, ja tebi danas predajem ovaj ček na iznos od 120 hiljada dinara, da ga ti uručiš porodici prilikom useljenja. Zadovoljstvo mi je da kao predstavnik 'Erste Banke' imam tu čast da bar na neki način ulepšam useljenje porodici. Kao društveno odgovorna kompanija, koja već dugi niz godina, zajedno sa tobom i tvojom ekipom pomažemo porodicama kojima je ta pomoć najpotrebnija.“

Novinarski tekst (OFF): „Mnogo Vam hvala. Ja ću evo, u Vaše ime, ček da predam porodici.“

Aleksandra Ristović, „Erste Banka“: „Hvala Tamara!“

Novinarski tekst (OFF): „Hvala najlepše!“

Razgovor su pratili snimci razgovora voditeljke i sagovornice, te krupni kadar vaučera (čeka), koji drži predstavnica banke, a na kojoj je krupnim slovima napisano „Erste bank Doniramo 120.000 dinara #verujemouljude“.

U nastavku je emitovan segment programskog sadržaja tokom koga se voditeljka srijeće sa članovima porodice Adžić. Slijedi razgovor voditeljke sa vlasnikom restorana „Kod Pistaća“, tokom koga se prikazuju panoramski snimci kompleksa, kadrovi iz unutrašnjosti restorana, te snimci okolne prirode. Na početku razgovora u donjem lijevom dijelu ekrana napisano je „'Kod Pistaća', Gvozdac, opština Bajina Bašta“. Uslijedio je razgovor sa vlasnikom kompleksa, emitovan u terminu od 21:23:30 do 21:24:14 sati (44 sekunde), koji je opisan u nastavku.

Voditeljka: „I nakon dugog niza godina i uspešnog poslovanja odlučio si da, ovaj, napraviš jedan divan ovde kompleks.“

Zoran Mitrašinić, vlasnik „Kod Pistaća“: „Pa, da. Već ovim poslom se bavim nekih 25 godina, s tim što sam radio i u Užicu i na Zlatiboru. I našao sam meni mir pored Drine pre par godina i tu sam sad. I tu ostajem.“

Voditeljka: „Inače Zoki nam je svoj smeštaj ponudio potpuno besplatno i želeo je da se priključi našoj akciji. Mnogo ti hvala na tome i, ovaj, baš si se našao nama kao kao pravi drug. I za nas i za majstore.“

Zoran Mitrašinić, vlasnik „Kod Pistaća“: „Ja mislim da vi radite pravu stvar.“

Voditeljka: „Jel ti posao ide dobro?“

Zoran Mitrašinić, vlasnik „Kod Pistaća“: „Ide, hvala Bogu! Ja sam uvijek zadovoljan.“

Voditeljka: „To je najvažnije od svega. A ja ti želim da ti ide još bolje.“

Zoran Mitrašinić, vlasnik „Kod Pistaća“: „Hvala mnogo, Tamara.“

Uslijedio je dio programa koji je označen kao „DAN 3“ koji počinje razgovorom sa predstavnicom lokalne samouprave, predstavnikom lokalne kancelarije za mlade i kompanije „Hidromaks“.

U nastavku emisije voditeljka govori o završenim i predstojećim radovima na fasadi kuće, nakon čega je emitovan razgovor sa komšijom – limarom Vladom Bajićem, iz firme „Limprom“, koji govori o radovima na krovu kuće. Na početku razgovora Bajić je prikazan u krupnom kadru, sa leđa, a na njegovoj uniformi je krupnim slovima napisan naziv firme i broj telefona.

Slijedi segment u kome voditeljka govori o izazovima sa kojima se suočavaju tokom radova, dok su u srednje krupnom kadru ispred nje prikazane kutije sa materijalom i na dvije kutije kuhinjskih aparata se jasno vidi oznaka „Vox“.

Programski sadržaj se nastavlja sa posjetom osnovnoj školi u koju ide djevojčica T.A., te razgovor sa njenom učiteljicom i drugarima iz odjeljenja koji su nakon toga otišli na izlet u manastir „Rača“. Tokom emisije je u nekoliko navrata bilo riječi o geografskim znamenitostima i značajnim prirodnim resursima područja u kojem se nalazi kuća koja je predmet radne akcije.

U nastavku programa slijedi segment emisije označen kao „DAN 4“, koji započinje presjekom stanja i opisom završenih i predstojećih radova uz prikazivanje spoljašnjosti kuće. Nakon toga, voditeljka razgovara sa majstorima o moierskim radovima u kući, uz detaljan opis tehnike farbanja zidova „Toga“, o kojoj govori predstavnik kompanije „Maxima“ naveden kao „Maxidekorater“. Tokom ovog razgovora na uniformama voditeljke i radnika u više navrata bilo je vidljivo obilježje te kompanije, a u nekoliko navrata je u krupnom kadru prikazana kanta sa natpisom „Maxidecor Toga“.

U nastavku je voditeljka predstavila proizvod „Fugalin“, koji se koristi za hidroizolaciju pločica, tokom renoviranja kupatila. Prikazani su kadrovi razgovora voditeljke sa majstorom koji nanosi navedeni proizvod na pločice u kupatilu, a oboje na sebi imaju jasno obilježje kompanije „Maxima“ i na momente se prikazuje kanta sa nazivom „Fugalin“.

Četvrti dan radne akcije sadrži i segmente turističkog obilaska Bajine Bašte i prirodnih ljepota toga kraja, sa kadrovima panoramskih prikaza grada, te razgovor sa porodicom Adžić o njihovom životu i očekivanjima od akcije. Na te scene, nadovezuje se razgovor voditeljke i predstavnika organizacije „USAID“ koji govori o energetsom kalkulatoru i mogućnostima za uštedu električne energije, koje imaju stanovnici ruralnih područja. Kao pokrivalice za taj razgovor, prikazani su snimci web sajta „www.energetski-kalkulator.rs“.

Emisija se nastavlja sa scenama posjete djevojčice, T.A. i voditeljke veterinarskoj ordinaciji i razgovorom sa veterinarom o zdravlju životinja, koji se završava sa uručivanjem kalendara djevojčici na kome piše „Dokić“. Nakon toga, prikazane su scene djevojčice koja prisustvuje časovima slikanja.

Na početku segmenta, označenog kao „Dan 5“, u terminu od 21:55:02 do 21:56:02 sati (1 minut) prikazane su scene iz prodajnog salona „Forma Ideale“, koje prati tekst dat u nastavku. Na početku ovog segmenta u donjem desnom uglu emitovana je oznaka „PP“.

Aleksandar Popović, arhitekta: „Sarađujemo dugi niz godina, ali moram da primetim da ove godine imamo veliki asortiman nameštaja.“

Tamara Pantelić Jeremić, PR menadžer Forma Ideale: „Pa drago mi je da se to primećuje. I tako je. Sarađujemo već dugo, i dugi niz godina i mnogo više od toga skoro tri decenije kompanija 'Forma Ideale' se trudi da stalno širi svoj asortiman i da negde tu ponudu prilagodi trenutnim potrebama i željama potrošača. Donosimo jasno svetske trendove kroz dizajn enterijera, ali se uvek trudimo da taj dizajn bude prilagođen, jasno kroz idealan odnos cene i kvaliteta, što širem krugu potrošača. I funkcionalnost je ono što se ni jednog trenutka ne zanemaruje, kako bi zapravo svaki komad nameštaja koji proizvede kompanija 'Forma Ideale' mogao da se nađe u gotovo svakom domu.“

Nakon ovog razgovora, slijede kadrovi iz kuće gdje arhitekta razgovara sa dizajnerkom enterijera iste kompanije o trendovima u uređenju enterijera, kao i specifičnostima uređenja kuće Adžića.

Slijedi segment programskog sadržaja koji sadrži kadrove unošenja kućnih aparata, špreta i peći, koji je emitovan u terminu od 21:58:02 do 21:59:46 sati (1 minut 44 sekunde).

Novinarski tekst (OFF): „Naša Aca iz 'Alfa plama' nema problem da dođe do kuće. Novi šporet na čvrsto gorivo i elit peč, koji stižu iz kompanije 'Alfa plam' iz Vranja čuvaće Adžiće svaki naredne zime i štedeće im količinu drva za ogrev.“

Voditeljka: „Situacija je takva da smo pred kraj montiranja nameštaja. Ovo što vidite, ovdje je kaos, ali taj kaos će vrlo brzo da se skloni. Ostala nam je još dekoracija. Ostalo nam je da unesemo 'VOX'. 'Alfa plam' smo uneli, 'Rodu' ćemo na samom kraju... Tu su nam devojke, došle ponovo da nam pomažu. Čao! I imamo Javno komunalno preduzeće koje je ovde, koje će lepo da skuplja đubre sve paralelno sa nama i ne bi trebalo da imamo problem nikakav za sada. Pre svega mislim na kišu, što je najvažnije.“

Novinarski tekst (OFF): „Baka Tomka i Radojko su bili veoma vredni i sagradili su kuhinju i kupatilo. Međutim, uz novu belu tehniku kompanije 'Vox Electronics', veliki frižider, električni

šporet, televizor, male kuhinjske aparate za pripremanje hrane i održavanje higijene domaćinstva koji stižu iz Beograda, obe T., i mala i velika, će zaista uživati."

Tokom emitovanja ovog segmenta programa vidljivi su bili krupni kadrovi pojedinih aparata, sa jasnim oznakama navedenih kompanija.

Na navedeni segment se nadovezuje dio emisije posvećen turističkim potencijalima i prirodnim resursima planine „Tare“, sa kadrovima posjete Centru za posjetioce Nacionalnog parka Tara, te razgovor sa PR-om te ustanove. Nakon ove posjete, voditeljka, njena ćerka i djevojčica T.A. su posjetile lokalnu frizerku Danku, iz Bajine Bašte.

Od 22:03:23 do 22:03:54 sati (31 sekunda) emitovan je segment zabilježen u kuhinji porodične kuće, gdje ženska osoba iz kesa vadi i slaže prehrambene proizvode kompanije „Roda“, koji je praćen tekstom navedenim u nastavku.

Novinarski tekst (OFF): *„I ovoga puta ne ostavljamo prazne police u kuhinji. Dolaze nam prijatelji iz kompanije 'Rode, Ideja, Mercator-S'. Donose hranu, konditorske proizvode, brašno, ulje, osnovne namirnice, testenine, nekvarljivu robu i, naravno, kućnu hemiju za održavanje higijene kuhinje i kupatila. Uvek je lepo videti da svaki kutak novog doma nije prazan i da su naši sponzori mislili na svaki detalj da Adžići dobiju lakši novi početak.“*

U terminu od 22:03:58 do 22:04:27 sati (27 sekundi) prikazano je montiranje rasvjete ispred kuće porodice Adžić, a uz te kadrove emituje se i tonska informacija.

Novinarski tekst (OFF): *„Od kompanije 'BB Link' dobijemo svu elektro instalaciju, štekere, plafonjerke, a naš Aleksandar montira ukrasnu rasvetu koja se zaista sklapa jednostavno, a izgleda veoma moderno i efektno. Uz asortiman od preko pet hiljada proizvoda i veliku mogućnost kupovine preko interneta, svaku kuću opremamo, lako i drugačije.“*

Na to se nadovezuju kadrovi iz kuhinje, gdje voditeljka i arhitekta vade iz kutija posuđe „Metalac“, bez pominjanja kompanije, ali povremeno uz krupni kadar na logo i natpis navedene kompanije.

U završnom dijelu emisije prikazan je segment označen kao „USELJENJE“, tokom koga se prikazuje dolazak porodice u kuću i kadrovi kuće nakon završene radne akcije.

Emisija se nastavlja sa prikazom pojedinačnih prostorija, a u terminu od 22:06:21 do 22:07:06 sati (45 sekundi) slijedi dio opisan u nastavku, koji prate kadrovi iz kuhinje.

Voditeljka: *„Ovde smo vam stavili malu trpezariju jer imate veliku kuhinju. Vi ste to lepo projektovali sami, bili ste mnogo vredni. Ali ovdje imate novi šporet na čvrsto gorivo, pa imate komplet posuđa... Mozete da pridete slobodno, to je vaša kuhinja, da uživete. Sve komplet posuđe je iz 'Metalca'. Pa imate male kućne aparate za lakše pripremanje hrane od kompanije 'Vox', koja vam inače poklanja kompletno novu belu tehniku. Ovde imate i šporet električni, pa onda imamo frižider pun hrane. To je poklon od 'Rode', naših starih prijatelja, dobrih prijatelja. Ovde ni jedna polica nije prazna.“*

Nakon prikaza dnevne sobe i trpezarije, voditeljka se sa porodicom seli u ostavu gdje se u krupnom kadru vidi motorna testera kompanije „Stihl“, koju voditeljka uručuje porodici kao poklon od te kompanije.

Zatim se prikazuju uporedni kadrovi starog i renoviranog kupatila, sa voditeljkom i porodicom koji obilaze i tu prostoriju. U toku tih kadrova voditeljka navodi radove koji su završeni u kupatilu, dodajući da su sanitarije i keramika poklon kompanije „Minotti“, dok je kućna hemija poklon kompanije „Roda“.

U terminu od 22:08:53 do 22:09:19 sati (26 sekundi) slijede kadrovi iz spavaće sobe, u čijem se uglu vidi maketa kuće sa natpisom „Dunav osiguranje“. Takođe, u toku izjave, voditeljka u ruci drži vaučer na kome krupnim slovima piše „Dunav osiguranje Osiguranje čuvar kuće“.

Voditeljka: *„Da znate da vam je kuća osigurana paketom osiguranja 'Dunav osiguranja' koji se zove 'Čuvarkuća'. Znači, zaštićena je od svih vremenskih nepogoda, sve je zaštićeno: sve što se nalazi u kući, oko kuće i naravno, uključena je čak i šteta prema trećim licima. Tako da*

znate ovo mi simbolično samo stavljamo u ovu kućicu, a ova kućica može tebi da služi dodatno kao jedna... da se sakrije."

Na izjavu se nadovezuju kadrovi iz preostalih prostorija, nakon kojih u terminu od 22:10:00 do 22:10:42 sati (42 sekunde) slijedi dio opisan u nastavku.

Voditeljka: *„Da vam početak bude još lakši, tu je 'Erste Banka' naši prijatelji. Na Vaše ime, deko, se nalazi 120 hiljada dinara. Otvorili smo vam račun u najbližoj ekspozituri 'Erste banke' da vam bude lakše kada mi odemo. Prvo, tu je 'Dunav' da vas osigurava."*

Anka Tošić, Telekom Srbija: *„Telekom Srbija' i ovaj put učestvuje u akciji i porodici Adžić poklanja 'Box paket' narednih godinu dana potpuno besplatno. Neka vam vrhunski internet i TV sadržaj ulepšaju dane u vašem novom domu."*

Voditeljka: *„To je divno, znači godinu dana besplatno. Da uživajte i kada ne radite da se odmarate, a tebi je internet važan, naravno."*

Navedeni dio programa prate kadrovi zabilježeni u dnevnom boravku renovirane kuće, gdje se nalaze voditeljka i članovi porodice Adžić, te nakon toga i predstavnic kompanije „Telekom Srbija“. Široki kadar bilježi primopredaju poklon vaučera s oznakama navedenih brendova. Nakon toga široki kadar prikazuje dnevnu sobu na čijoj se polici nalazi vaučer „Dunav osiguranja“.

U nastavku je prikazan dolazak učiteljice i đaka iz odjeljenja djevojčice koji joj uručuju poklone. Emisija se završava uručivanjem poklona voditeljki.

3. U terminu od 20:56:24 do 20:56:53 sati (29 sekundi) emitovana je uvodna špica navedene emisije, koju u trajanju od 3 sekunde (od 20:56:50 do 20:56:53 sati) prati grafička oznaka sljedeće sadržine: „RADNA AKCIJA SA TAMAROM; MAXIMA“, uz logo navedene kompanije.
4. Na samom kraju emisije, u terminu od 22:11:24 do 22:11:41 sati (17 sekundi) emitovana je odjavna špica, tokom koje je na podijeljenom ekranu s lijeve strane prikazan umanjeni kadar emisije, ispod čega se nalazi grafička oznaka „RADNA AKCIJA SA TAMAROM; MAXIMA“, uz logo navedene kompanije, dok se s desne strane prikazuju podaci o produkciji emisije.
5. Na početku i na kraju navedenog programskog sadržaja, na punom ekranu, emitovano je obavještenje o plasmanu proizvoda (PP). Takođe, tokom emisije je u par navrata u donjem desnom uglu ekrana prikazana grafička oznaka PP.
6. Na početku emisije, na punom ekranu, emitovano je i grafičko obavještenje sljedeće sadržine: „Generalni sponzor serijala „MAXIMA“, tokom kojeg je prikazan logo navedene kompanije. Potom je, takođe na punom ekranu, prikazano grafičko obavještenje: „Prijatelj serijala Dunav osiguranje“, uz logo navedene kompanije. Zatim i grafičko obavještenje o prijateljima emisije, uz logotipe sljedećih kompanija: „Forma ideale“, „Minotti“, „Sunce“, „Roda“, „Vox electronics“, „BB link“, „Stihl“, „Metalac“, „USAID“, „Erste banka“, „Alfa Plam“, „Mts“.
7. Tokom programskog sadržaja „Radna akcija sa Tamarom“, na ekranu nije bilo vidljivo grafičko obavještenje o postojanju komercijalne AV komunikacije.
8. Tokom ove emisije emitovana su i dva oglasna bloka, u terminu od 21:08:29 do 21:12:53 sati (4 minuta 24 sekunde) i u terminu od 21:45:56 do 21:50:37 sati (4 minuta 41 sekunda).
9. Emitovani su i oglasi u okviru najave programa „promo“ i to u sljedećim terminima: od 21:13:02 do 21:16:32 sati (3 minuta 30 sekundi) i od 21:50:45 do 21:54:53 sati (4 minuta 8 sekundi).
10. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
  - kroz opise novinarke su predstavljeni poslovni subjekti koji rade na renoviranju i adaptaciji kuće porodice Adžić, na način da se preporučuju subjekti i njihove usluge uz isticanje prednosti ponude, a gledaocu se obraća kao potencijalnom potrošaču. Kroz razgovor

učesnika emisije, kao i opisivanje radova koji su izvedeni na kući, naglašene su prednosti kompanija „Maxima“ („*proizvodi stiropor od 2016 godine u pogonu čiji je kapacitet pola miliona kubnih metara*“), „Sunce“ („*sa svojom stolarijom, postaju pravi majstori za brdske terene*“), „USAID“ (voditeljka govori o energetskom kalkulatoru i mogućnostima za uštedu električne energije), „Telekom Srbija“ (poklanjaju „Box paket“ – ukazujući na uslugu „*vrhunski internet i TV sadržaj*“), „BB Link“ („*ukrasna rasveta koja se sklapa jednostavno, a izgleda veoma moderno i efektno*“), „Alfa plam“ („*šporet na čvrsto gorivo i elit peč, štedeće količinu drva na ogrijev*“), „Dunav osiguranje“ („*paket osiguranja koji se zove „čuvarkuća“, znači zaštita od svih vremenskih nepogoda, sve je zaštićeno unutar kuće, oko kuće i naravno šteta prema trećim licima*“), odnosno kompanija „Toga“, „Limprom“, „Fugalin“, „Ljubiša Jakić Građevinska firma Dejan Jakić, Bajina Bašta“, „Minotti“, „Stihl“, „Erste Banka“, „Kod Pistaća“, „Hidromaks“, „Vox“, „Maxidecor Toga“, „Dokić“, „Forma Ideale“, „Roda- Idea- Merkator“ i „Metalac“.

- analizirani programski sadržaj može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji se u emisiji prezentuju proizvodi i usluge navedenih kompanija, kroz opis izvedenih radova na kući porodice Adžić i usluga koje su na raspolaganju učesnicima emisije.

- navedeni djelovi emisije imaju naglašeno promotivni karakter i u velikoj mjeri su posvećeni ponudi i promociji usluga ovih poslovnih subjekta. Kod sponzorstva, promocija sponzora (imena, robe, aktivnosti) je posredna i ograničena samo na identifikaciju, odnosno označavanje sponzora, koje mora biti primjereno. Ukoliko se tokom sponzorisanane emisije emituju oglasne poruke ili kojima se preporučuju roba ili usluga sponzora, odnosno vrši promocija aktivnosti sponzora, na takve poruke se primjenjuju sva pravila koja inače važe za oglašavanje. Navedeno znači da ukoliko voditelj preuzima ulogu promotera određenih proizvoda/usluga sponzora ili se tokom trajanja emisije ističu unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) proizvodi, usluge ili trgovinski znak sponzora, ovakvo preporučivanje se smatra telepromocijom. Dakle, citirani segmenti emisije smatraju se oglašavanjem i trebalo je da budu označeni kao telepromocija, a otežavajuću okolnost predstavlja činjenica da je predstavljanje izvršeno u zamjenu za naknadu u vidu sponzorstva.

11. Saglasno članu 85 stav 1 Zakona i članu 13 stav 1 Pravilnika, zabranjene su prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranog sadržaja, može se zaključiti da je riječ o prikryenoj komercijalnoj audiovizuelnoj komunikaciji.
12. Pored toga, emiter je na ovaj način prekršio zabranu da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.
13. Saglasno članu 95 st. 1 tač. 4 Zakona i članom 58 st. 1 Pravilnika predviđeno je se da sponzorisan program mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa, što u predmetnom sadržaju nije bilo slučaj, što povlači odgovornost emitera.
14. Može se zaključiti da je emitovanjem predmetnih sadržaja emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikryene komercijalne audiovizuelne komunikacije, kao i obaveze da telepromocija (kao vid komercijalne audiovizuelne komunikacije) mora biti lako prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja, što se naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu, kao i da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.
15. U periodu od 21 do 22 časa emitovana su dva oglasna bloka u trajanju od 9 minuta 5 sekundi, koja su bila adekvatno označena. Emitovanjem neoznačenog oglašavanja (telepromocije), utvrđeno je da je ukupno oglašavanje u predmetnoj emisiji, u posmatranom dijelu programa, trajalo duže od propisanih devet minuta po satu emitovanog programa. Jer, saglasno članu 52

stav 2 Pravilnika telepromocija se uračunava u trajanje oglašavanja. Prema tome, emiter je u terminu od 21 do 22 časa prekoračio maksimalno dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa propisanu članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja prekršio čl. 85 stav 1, čl. 89 st. 1, čl. 93, čl. 95 st. 1 tač. 2 i 4 i 138 st. 3 Zakona i čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1, čl. 41, čl. 58 st. 1 i čl. 61 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Prva TV“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za zajedničke poslove
- Služba za informaciono - komunikacione tehnologije

Pripremila: Marija Baykal

Odobrila: Jadranka Vojvodić